

Afwijkingen en sancties (H11 BRL 6000-25)

Mr. drs. D. van Beek LL.M

Postiljon hotel Bunnik

19 november 2025

Wie heeft er wel eens:

- Een **afwijking** ontvangen van een CI?
- Een **kritieke afwijking** ontvangen van een CI?
- **Waarschuwing** ontvangen van een CI?

H11 Afwijkingen & Sancties

- **Waarom deze toelichting?**
 - TLOKB (publiek toezichthouder CO stelsel) heeft CI's aangesproken op **sanctiebeleid**.
 - Het **sanctiebeleid** werd niet eenduidig & niet conform BRL uitgevoerd.
(veel kritische afwijkingen, vrijwel geen schorsingen)
- **InstallQ** (schemabeheerder) heeft hiervoor een wijzigingsvoorstel opgesteld.
 - Over de precieze inhoud van dit voorstel loopt nu nog een **discussie** binnen de TC.
 - Het betreffende voorstel is nog **niet** van kracht
 - CI's (certificerende instellingen) kunnen/moeten nu nog steeds H11 **huidige BRL** (letterlijk) toepassen.

Wat houdt hoofdstuk 11 in?

Hoofdstuk 11 bevat een aantal aspecten:

- **Omschrijving niet-kritieke afwijking;**
 - Leiden tot aanpassing werkwijze en verbetering resultaten
 - Geen CO-gevaarlijke situatie
- **Omschrijving kritieke afwijking;**
 - Directe gevolgen voor veiligheid en resultaatverplichtingen
 - Kunnen leiden tot CO-gevaarlijke situaties
- **Sancties**
 - Extra controlebezoek
 - Schorsing (tijdelijke intentie, maar wel direct stoppen met CO werk)
 - Intrekking (permanent stoppen met CO werk)

Maar wanneer is iets een *kritieke afwijking*???

Vragen aan de aanwezigen (handboek & sticker):

Vraag 1A:

Zijn er personen aanwezig van bedrijven met een **kwaliteitshandboek**, waarin (kort samengevat) staat dat er na onderhoud of installatie een (CO vrij) **sticker** moet worden geplakt op het toestel?

Vraag 1B:

Is het in de **praktijk** weleens voorgekomen dat het plakken van deze sticker **niet is gedaan?**
(vergeten door de monteur, stickers op, etc)?

Wanneer is er sprake van een kritieke afwijking (1)?

Hiervoor moet er worden gekeken naar de tekst van de BRL 6000-25.

In ieder geval de volgende situaties:

1. Het in bedrijf stellen van een **CO-onveilige installatie**;

>> Wie van jullie heeft er weleens discussie gehad met een auditor over CO onveiligheid?

2. Het **in bedrijf stellen** van een installatie door een **onvoldoende gekwalificeerd** persoon;

3. **Niet voldoen aan de voorwaarden** voor opheffing van een gegeven waarschuwing en/of schorsing binnen de daarvoor geldende termijn;

4. Het **niet voldoen** aan de **eisen** ten aanzien van de **competenties** van de personen die installaties in bedrijf stellen;

>> Wat is het verschil tussen de situatie zoals omschrijven bij punt 2 en bij punt 4?

Wanneer is er sprake van een kritieke afwijking (2)?

(vervolg)

5. Het, onder certificaat, leveren van **werkzaamheden** die **niet voldoen** aan de eisen van **hoofdstuk 4**;

>> Hoofdstuk 4 bevat géén eisen aan werkzaamheden, maar gaat over de deskundigheid van het personeel.

6. Het **kwaliteitssysteem** (...) niet voldoet aan **paragraaf 7.1 t/m 7.5**;

>> Kwaliteitshandboek, verantwoordelijkheden, vakbekwaamheid, documentenbeheer, uitbesteding, registratie van projecten, ingangscontrole materialen, beheersing tekortkomingen, klachtenbehandeling, interne audits, etc.

7. **Een onderdeel** van het **kwaliteitshandboek** (...) **niet wordt toegepast**.

>> Dus als het handboek voorschrijft dat er een sticker moet worden geplakt, maar dit wordt niet toegepast.

8. Het bedrijf **niet voldoet** aan de eisen van **hoofdstuk 6**;

>> Weet iemand welke eisen dit zijn?

Vragen aan de aanwezigen (afmeldingen & logo):

Vraag 2:

Zijn er personen aanwezig van bedrijven die bij de **afmeldingen** ook specifiek meesturen of er sprake is van een **individuele of collectieve** rookgasafvoer?

Vraag 3:

Zijn er personen aanwezig van bedrijven die het **CO vrij logo** niet op de bedrijfsauto's hebben aangebracht?

H6 niet nakomen = kritieke afwijking

Wat staat er dan in Hoofdstuk 6?

Kort samengevat bevat H6 de volgende eisen:

- a) Wekelijks **afmelden werkzaamheden**, met vermelding van o.a. datum, inbedrijfsteller en vermelding van “individueel of collectief” (RGA?).
- b) **Toestellen buiten bedrijf stellen** indien er te veel koolmonoxide vrijkomt.
- c) Bij vrijkomen van **>20 ppm in de ruimte melden** aan bewoner/gebruiker én eigenaar. Mochten er geen maatregelen kunnen worden getroffen, dan ook aan het bevoegde gezag en CI.
>> Vergelijking met de tekst van artikel 6.46 BBL: [wetten.nl - Regeling - Besluit bouwwerken leefomgeving - BWBR0041297](https://wetten.nl/Regeling/Besluit%20bouwwerken%20leefomgeving/BWBR0041297)
- d) Gebruik maken van het **CO vrij logo** en moet het ‘**Reglement voor het beeldmerk voor gasinstallaties**’ naleven.

Artikel 3

Het Merk dient omwille van de herkenbaarheid van bedrijven gevoerd te worden op alle uitingen die betrekking hebben op de werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties waarop het wettelijk stelsel van toepassing is en bij het zich legitimeren bij klanten. Elke Deelnemer dient het Merk in ieder geval te gebruiken op de homepage van zijn website, offertes, de bedrijfswagen en andere vormen waarmee het bedrijf zich in het kader van dit wettelijk stelsel als gecertificeerd bedrijf legitimeert.

H6 niet nakomen = kritieke afwijking

Wat staat er dan in Hoofdstuk 6?

(vervolg)

- e) Op **ieder moment medewerking** verlenen aan **informatieverzoeken** van de CI en/of TLOKB.
- f) Medewerkers moeten zich bij de klanten kunnen **legitimeren** met kortgezegd een 'CO legitimatiebewijs'.
- g) Uitsluitend **onderdelen van de fabrikant** gebruiken of onderdelen die ten minste gelijkwaardig zijn (zoals gereviseerd).
- h) Meetmiddelen moeten **gekalibreerd** zijn, dit moet zijn aangegeven "**op elk instrument**", certificaathouder moet een overzicht bijhouden van deze meetinstrumenten, etc.

>> Wie van jullie heeft er weleens een 'onduidelijk leesbare / afgesleten kalibratiesticker' gezien?

Sanctie bij kritieke afwijkingen

Wat is de sanctie?

- In artikel 11.2.2 is het volgende bepaald:
“Het certificaat **wordt geschorst**:
a) als de certificatie-instelling bij een vervolgonderzoek (...) tot het oordeel komt dat de certificaathouder niet voldoet aan de eisen van hoofdstuk 5 t/m 7, en daarbij **kritieke afwijkingen** vaststelt”;
b) in het geval de certificaathouder in Surseance van betaling verkeert.
(terzijde: surseance is bedoeld om ondernemer tijd te gunnen om bedrijf te redden?)
- *Kort samengevat: kritieke afwijking = schorsen.*

Wat is het rechtsgevolg?

- In artikel 11.2.2 is verder ook het volgende opgenomen:
“De certificaathouder mag **geen gebruik** maken van het geschorste certificaat.”
- *Kortom: vanaf dat moment mag de certificaathouder géén werkzaamheden meer uitvoeren aan gasverbrandingstoestellen, rookgasafvoeren en/of luchttoevoeren.*

Vervolgprocedure bij schorsing

Wat zegt art. 11.2.2

- **Binnen 4 weken een PVA opstellen:**
 - “De certificaathouder moet **binnen vier weken** na het vervolgonderzoek waarbij de kritieke afwijking is vastgesteld een **plan van aanpak** opstellen voor het doorvoeren van corrigerende maatregelen, ten genoegen van de certificatie-instelling, waarin is aangegeven hoe hij de kritieke afwijking gaat opheffen.”
- **Binnen 3 maanden kritieke afwijking opheffen:**
 - “De kritieke afwijking moet **binnen 3 maanden** na het vervolgonderzoek ten genoegen van de certificatie-instelling zijn **opgeheven**. Om dit vast te kunnen stellen, verricht de certificatie-instelling binnen deze periode van 3 maanden een **extra vervolgonderzoek** met verificatie van de getroffen corrigerende maatregelen.”
- **Schorsing vervalt indien de kritieke afwijkingen zijn opgeheven**
 - “De **schorsing** van het certificaat **vervalt** op de dag dat de certificatie-instelling vaststelt dat de kritieke afwijkingen zijn **opgeheven**.”
- **Kortom: per direct stoppen met CO werkzaamheden, vervolgens kritieke afwijking(en) binnen 3 maanden opheffen.**
 - *Praktische en contractuele gevolgen: wat doe je als bedrijf in de tussentijd met overeengekomen CV onderhoud, CV installatie, CLV-projecten, etc?*

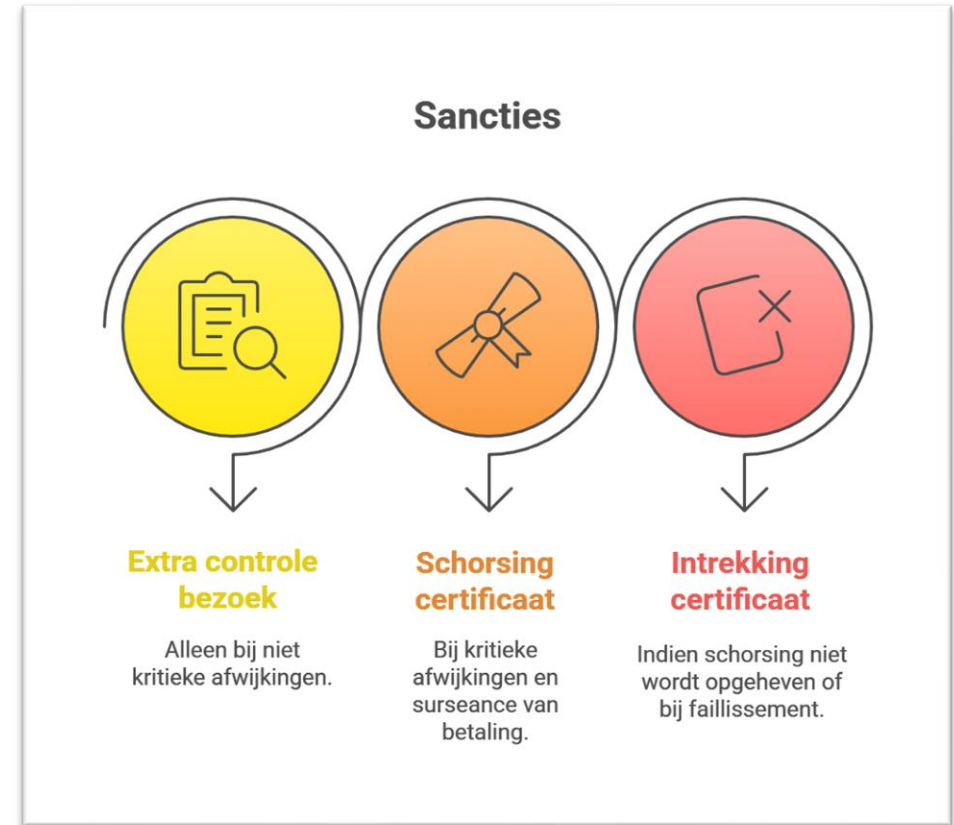
Sanctie bij niet-kritieke afwijkingen

- **Omschrijving niet-kritieke afwijkingen (art. 11.1.1):**
 - “Een niet-kritieke afwijking betreft afwijkingen die tot aanpassing van de werkwijze en tot verbetering van resultaatverplichtingen leidt zonder dat er een CO-gevaarlijke situatie kan ontstaan.”
- **Sanctie bij een niet-kritieke afwijking:**
 - **“11.2.1 Extra controlebezoek**
Als de certificatie-instelling bij een vervolgonderzoek (...) een niet-kritieke afwijking vaststelt, dan moet de certificaathouder schriftelijk, ten genoegen van de certificatie-instelling, aangeven hoe hij deze afwijking gaat opheffen. Als de certificatie-instelling binnen een periode van 3 maanden na het vervolgonderzoek nog niet heeft kunnen constateren dat de afwijking is opgeheven, dan volgt een extra vervolgonderzoek.”
- **Wie kan er een voorbeeld geven van een niet-kritieke afwijking?**
 - (mede gelet op de zeer ruime definitie van kritieke afwijkingen)

Overzicht sancties

- Extra controle bezoek
 - Alleen bij niet kritieke afwijkingen
- Schorsing certificaat
 - Bij kritieke afwijkingen
 - Bij surseance van betaling
- Intrekking certificaat
 - Indien schorsing niet wordt opgeheven
 - Faillissement

Uitspraak AWB & certificering

Wat is de verhouding tussen de AWB en een publiekrechtelijke certificeringsregeling?

- Uitspraak Rechtbank Gelderland, 10 april 2025
- Kort samengevat:
 - Voor asbestwerkzaamheden geldt er ook een publiekrechtelijke certificeringsregeling.
 - Certificerende instelling (CI) besluit tot intrekking van certificaat
 - Bedrijf start een procedure bij de voorzieningenrechter ('spoedprocedure')
 - CI verweert zich door te verwijzen naar procedures en sancties uit de certificeringsregeling.
 - Er ontstaat discussie over de vraag of de AWB of de Certificeringsregeling voor gaat...
 - Rechter concludeert: CI moet schema toepassen binnen stelsel AWB, AWB is hoger recht en gaat vóór.
- **Bron:** Rechtbank Gelderland, 10 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3059
Link: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBGEL:2025:3059>

Kortom: wettelijke eisen uit de AWB gaan vóór op de BRL 6000-25.

Uitspraak AWB & certificering

Rechtbank Gelderland, 10 april 2025:

- “7. De voorzieningenrechter leidt uit het dossier en hetgeen op zitting is toegelicht af dat verweerder **beperkt inzicht** heeft in het bestuurs(proces)recht, in het bijzonder de Awb. Verweerder erkende dit ter zitting ook en heeft de voorzieningenrechter meermaals uitdrukkelijk verzocht om meer duiding over haar werkwijze en rol in het licht van de Awb. De voorzieningenrechter acht het daarom aangewezen om eerst kort op de basis in te gaan.
- 7.1. Verweerder kan een procescertificaat alleen schorsen of intrekken door een **besluit** te nemen als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Uit dat besluit moet voldoende duidelijk volgen tot welke rechtshandeling wordt besloten (een voorwaardelijke schorsing, een onvoorwaardelijke schorsing en/of een intrekking van het procescertificaat). **De Awb bevat regels over de rechtsbescherming van verzoekster tegen de besluiten die verweerder kan nemen.** Tegen een besluit tot schorsing of intrekking van het procescertificaat staan de reguliere rechtsmiddelen open, te weten bezwaar, beroep en hoger beroep (en de mogelijkheid tot het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening). **De inhoud van het certificatieschema doet hier niet aan af.** De minister kan namelijk niet met een ministeriële regeling afwijken van de rechtsbeschermings-mogelijkheden uit de Awb (een wet in formele zin en dus een hogere wet).
- 7.2. Verweerder moet dus het certificatieschema toepassen, **maar wel binnen het stelsel van de Awb.** Dat betekent dat verweerder altijd eerst een besluit moet nemen waarin een bepaalde sanctie wordt opgelegd, ook al schrijft het certificatieschema dwingend voor dat een sanctie en ook welke sanctie moet worden opgelegd. Een andere lezing zou er ook toe leiden dat verzoekster geen bestuursrechtelijke rechtsmiddelen (anders dan een zienswijze) zou kunnen aanwenden tegen een aan haar opgelegde sanctie, terwijl dergelijke sancties aanzienlijk nadelige gevolgen (kunnen) hebben voor verzoekster. (...).”

AWB?

- **Procedureel:**
 - Recht op zienswijze (vooraf)
 - Recht op bezwaar, incl. hoorzitting.
 - Recht op beroep bij de rechtbank, etc.
- **Inhoudelijk (o.a.):**
 - Motiveringsbeginsel.
 - Evenredigheidsbeginsel.
 - Vertrouwensbeginsel.
 - Rechtszekerheidsbeginsel, lex certa, etc.
 - Zorgvuldigheidsbeginsel.
 - Fair-play beginsel.
 - Verbod van 'détournement de pouvoir'

Motiveringsbeginsel, rechtszekerheidsbeginsel, etc.

- **Intrekking asbestcertificaat Veritas / Rechtbank Midden-Nederland, 23 mei 2016 (ECLI:NL:RBMNE:2016:2785):**

“Zoals hiervoor is overwogen (...) is het **bestreden besluit in strijd met het motiveringsbeginsel** van artikel 7:12 van de Awb. Verweerder is ten onrechte in het bestreden besluit **niet ingegaan op de inhoudelijke betwisting door eiseres van de categorieafwijkingen.**”

- **Intrekking asbestcertificaat Veritas / Raad van State, 2 januari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:14):**

“Paragraaf 7.14.4, punt 9, van bijlage XIIIb bevat een afwijkingsmogelijkheid voor gevallen waarin het niet mogelijk is om een decontaminatie-unit aan het werkgebied te koppelen. In die gevallen mocht worden afgeweken van het uitgangspunt dat een decontaminatie-unit aan het werkgebied moet zijn gekoppeld. Daarmee is echter niet gezegd dat in andere gevallen niet van dit uitgangspunt mocht worden afgeweken. (...) **Voormelde alinea is echter zodanig onduidelijk over de gevallen waarin van SC-530 mag worden afgeweken, dat niet mag worden uitgesloten dat in algemene zin - dus niet incidenteel - werd afgeweken van SC-530.** (...)”

- 9.4. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat Veritas zich **ten onrechte** op het standpunt heeft gesteld dat paragraaf 3, (...) niet toelaat dat een bedrijf bij elk project een uitvoeringswijze toepast die afwijkt van SC-530. (...)”

Legaliteitsbeginsel:

- Intrekking asbestcertificaat Normec / Raad van State, 20 april 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:1149)

“De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank op juiste gronden heeft geoordeeld dat **geen wettelijke grondslag bestaat voor de aan [bedrijf] opgelegde sancties**. Het legaliteitsvereiste vergt dat voor de bevoegdheid tot het nemen van handhavingsmaatregelen een expliciete basis is opgenomen in de regelgeving. Voor extensieve interpretatie van wettelijke regels is, nu het hier gaat om handhavingsbevoegdheden, geen plaats.”

- Intrekking asbestcertificaat Normec / Rechtbank Gelderland, 11 december 2020 (ECLI:NL:RBGEL:2020:6950):

“De schorsing van het certificaat is een bestuurlijke sanctie. Voor bestuurlijke sancties houdt het **legaliteitsbeginsel** in dat deze slechts worden opgelegd indien de overtreding en de sanctie bij of krachtens een aan de gedraging **voorafgaand wettelijk voorschrift** zijn omschreven.”

Evenredigheidsbeginsel (proportionaliteit):

- **Schorsing vervoersvergunning varkens / CBB, 22 maart 2011 (ECLI:NL:CBB:2011:BP9353):**

“5.7 Zoals hiervoor is overwogen (...) dient het schorsingsbesluit te voldoen aan de in artikel 3:4, tweede lid, Awb neergelegde eis dat de voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van het besluit niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. Het College overweegt dienaangaande het volgende.

- **5.8 Niet in geschil is dat de maatregel van schorsing van de vergunning een zeer ingrijpend karakter heeft, nu deze er toe strekt het gehele bedrijf tijdelijk stil te leggen. (...).**

Hoewel het belang van deze bedrijfsmatige aanpassingen voor een goede controle van aangevoerde varkens duidelijk is, **roept dit de vraag op of de maatregel van schorsing in dit geval niet een te zwaar middel was. (...)**

Onder deze omstandigheden had het naar het oordeel van het College op de weg van verweerder gelegen om naar aanleiding van de zienswijze van 19 mei 2008 in overleg met appellante te bezien welke toevoegingen aan het bestaande protocol geboden waren in plaats van tot de zoals overwogen, *zeer ingrijpende maatregel van schorsing* van de vergunning over te gaan.

Het College komt derhalve tot de slotsom dat verweerder in redelijkheid niet tot het opleggen van een schorsingsmaatregel heeft kunnen besluiten.

- 5.9 Het beroep is dan ook gegrond. (...)

Indicatieve toetsing huidige BRL aan AWB...

- De **huidige** BRL 6000-25 voldoet (mijns inziens) **procedureel** niet aan de AWB (of althans niet op alle punten).
 - Zo ontbreekt het recht op een zienswijze vooraf.
- Aandachtspunten bezwaarprocedures bij Cl's:
 - Bezwaartermijn moet minimaal 6 weken zijn.
 - Bezwaar moet kosteloos zijn.
- De **huidige** BRL 6000-25 voldoet (mijns inziens) **inhoudelijk** niet aan de AWB (of althans niet op alle punten).
 - **Sancties in de BRL 6000-25 zijn te zwaar.** Een bedrijf met 500 medewerkers 'stil leggen' vanwege het ontbreken van 1 CV sticker is evident disproportioneel / onevenredig.
 - **Bepalingen zijn niet-eenduidig** (= verschillende interpretaties van Cl's of auditoren).
Lex certa beginsel vereist dat burger/bedrijf vooraf de regels moet kunnen kennen/begrijpen.

Vragen aan de aanwezigen (CO onveilig):

Vraag 4:

Wanneer is er sprake van een **CO onveilige** situatie?

- Een onvoldoende gebeugelde rookgasafvoer?
- Een (gesloten) toestel dat continue 4 ppm CO in de ruimte uitstoot?
- Een C-toestel dat niet is afgesteld na installatie en circa 375 ppm CO uitstoot in de rookgasafvoer?

Wat nu?

- **Techniek Nederland** toetst het wijzigingsvoorstel én toekomstige BRL op uitvoerbaarheid en juistheid
- **InstallQ** zal het wijzigingsvoorstel z.s.m. definitief maken (niet alleen op basis van input TN).
- Het **wijzigingsvoorstel** wordt opgenomen in een tussentijdse, verbeterde versie van de BRL
- Zodra **gepubliceerd**, is het wijzigingsvoorstel van kracht. Tot die tijd huidige BRL.
- **Bij ten onrechte (te zwaar) gesanctioneerd, neem contact op met Techniek Nederland.**
 - Bij **sancties** heb je recht op zienswijze, bezwaar, hoorzitting, enzovoorts.
 - **Bezwaarprocedures** kunnen helpen bij het oplossen van onduidelijkheden / interpretaties.
- Leg (belangrijke) **interpretatievragen** voor en vraag om een **schriftelijke** reactie, zodat je rechtspositie duidelijk is.

Vragen?

www.technieknederland.nl

Contact

☎ 06-28831488

✉ m.nagelkerke@technieknederland.nl

📍 Korenmolenlaan 4
3447 GG Woerden

